

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴/۱۰/۱۳۹۸	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) اشعار و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید .	
۱	به پالیز بلبل بنالد همی	۰/۲۵
۲	در این فرصت ، خویشتن را بر شیر عرضه کنم .	۰/۲۵
۳	کار دونان حيله و بی شرمی است	۰/۲۵
۴	چه زَمهریر غریبی ... !	۰/۲۵
۵	بَزاز قفل را حيله کرد تا بگشاد .	۰/۵
۶	تا ظنّ صلاح در حقّ او زیادت کنند .	۰/۵
۷	چونان حصاری ای که گذر دارد از رقیب	۰/۵
۸	درخت تو گر بار دانش بگیرد	۰/۷۵
۹	روی ها چون زین بیابان در کنند	۰/۷۵
۱۰	به هر جزئی ز خاک از بنگری راست	۱
۱۱	عالمی را یک سخن ویران کند	۱
ب	معنی لغت (۲ نمره) در اشعار و عبارت های زیر ، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .	
۱۲	چون دمنه از اغرای شیر پرداخت .	۰/۲۵
۱۳	پذیره وی آمد و دشنام های زشت داد .	۰/۲۵
۱۴	اگر جهان زیر و زبر شود یا تیغ و سنان در من می زنند ، ...	۰/۲۵
۱۵	باز دارد پیاده را ز سبیل	۰/۲۵
۱۶	گه ز روی نقل و گاه از روی لاف	۰/۲۵
۱۷	به نام نقش بند صفحه خاک	۰/۲۵
۱۸	خواجه ولی نعمت ما بود و در ذمت ما حقوق بسیار دارد .	۰/۲۵
۱۹	سرانجام داماد گرامی ، مُتعلّقان را به منزل خود منتقل کرد .	۰/۲۵
پ	خود آزمایی (۳ نمره)	
۲۰	امروزه فارسی زبانان به جای واژه « تبجیل » از چه واژه ای استفاده می کنند ؟	۰/۲۵
۲۱	کدام واقعه مهم تاریخی در نوروز اتفاق افتاده است ؟	۰/۲۵

ادامه سؤال ها در صفحه دوم »

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴/۱۰/۱۳۹۸	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره	
۲۲	معنای کنایی عبارت « کمر خدمت بستن » چیست ؟		۰/۵	
۲۳	این بیت از حافظ « با صبا در چمن لاله سحر می گفتم / که : شهیدان که اند این همه گلگون کفنان ؟ » با کدام یک از بیت های زیر ارتباط معنایی دارد ؟		۰/۵	
	الف) از راهروان سفر عشق در این دشت	گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است		
	ب) در عرصه اندیشه من با که توان گفت	سر گشته چه فریادی و خونین چه نبردی است		
	ج) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک	هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است		
۲۴	با توجه به بیت « برسجده احساس بنفشه است ، نشانی نماد چه کسی است ؟	سجاده سبزی که به الوند گشوده است ، « بنفشه	۰/۵	
۲۵	در بیت « اگر یک ذره را بر گیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای » ، بیانگر چه موضوعی است ؟		۰/۵	
۲۶	نویسنده داستان "دیدار" ، چه تفاوتی در نگاه امام ^(ع) و برادرش می بیند ؟		۰/۵	
ت	درک مطلب (۴ نمره)			
۲۷	در بیت « بوی گل های چیده می آید خونم از دل به دیده می آید » منظور از « گل های چیده » چیست ؟		۰/۲۵	
۲۸	در درس « سی مرغ و سیمرغ » ، عبارت « من بسیار کوشیده ام تا روی دست شاهان جا گرفته ام و برای آنان شکار کرده ام . » از زبان کدام پرنده بیان می شود ؟		۰/۲۵	
	الف) هدهد	ب) باز	ج) جغد	د) بلبل
۲۹	معنی عبارت « پادشاهی چون محمود ، این جهان بدو داد و پادشاهی چون مسعود ، آن جهان . » ، چیست ؟		۰/۵	
۳۰	مفهوم عبارت « آزدن دوستان ، جهل است و کفارت یمین ، سهل » چیست ؟		۰/۵	
۳۱	مفهوم مصرع اول بیت « حریر باورم از شعله ندامت سوخت که بر کویر عطشناک ، نیستم چون ابر » را بنویسید .		۰/۵	
۳۲	در بیت « اگر چه باغچه ها را کسی لگد کرده ولی بهار فقط در تصرف گل هاست » ، به چه موضوعی اشاره دارد ؟		۰/۵	
۳۳	در بیت « یتیمی که ناکرده قرآن درست کُتب خانه چند ملت بشست » :		۰/۷۵	
	الف) منظور شاعر از یتیم ، چه کسی است ؟			
	ب) معنی مصرع دوم را بنویسید .			
۳۴	با توجه به بیت « بزد تیر بر چشم اسفندیار سیه شد جهان پیش آن نامدار » ،		۰/۷۵	
	الف) چه کسی تیر بر چشم اسفندیار زد ؟			
	ب) مفهوم کنایی « سیه شد جهان پیش آن نامدار » را بنویسید .			
« ادامه سؤال ها در صفحه سوم »				

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴/۱۰/۱۳۹۸	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

ث	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)		
۳۵	کتاب « بیاض سفر » نوشته چه کسی است ؟	۰/۲۵	
۳۶	الف) سهیل محمودی ب) نصرالله منشی ج) ایرج افشار د) عبید زاکانی در بیت « مانند پنبه دانه که در پنبه تعبیه است - اجرام کوه هاست نهان در میان برف » ، « مشبه و مشبه به » به ترتیب کدام است ؟	۰/۲۵	
۳۷	الف) پنبه دانه - اجرام کوه ها ب) برف - پنبه ج) کوه ها - برف د) اجرام کوه ها - پنبه دانه جاهای خالی را کامل کنید .	۰/۲۵	
	الف) اغلب قصیده های ناصر خسرو قبادیانی در حوزه ادبیات است .	۰/۲۵	
	ب) قصیده « بهار » سروده شاعر بزرگ عصر سامانی و پدر شعر فارسی ، است .	۰/۲۵	
	ج) « سیاست نامه نظام الملک » از نمونه های نثر است .	۰/۲۵	
۳۸	در بیت « زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد » کلمه مشخص شده چه آرایه ای دارد ؟	۰/۲۵	
۳۹	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید .		
۰/۲۵	الف) کمال الدین اصفهانی در خلق معانی تازه ، دستانی توانا داشت . ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵	
۰/۲۵	ب) گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش ، سفرنامه نام دارد . ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵	
۰/۲۵	ج) ایجاد فضا در کلام ، هسته نام دارد . ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵	
۰/۲۵	د) ادبیات تطبیقی از پایه های نقد جدید ادبی به شمار می آید . ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵	
۴۰	در بیت « تفسیر لطیفی است ز پاکی دل کوه این چشمه که از چشم دماوند گشوده است » دو آرایه مشخص کنید .	۰/۵	
ج	شعر حفظی (۲ نمره)		
۴۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .		
۰/۵	الف) فریاد که در رهگذر خاکی بس دانه فشاندند و بسی تنیدند	۰/۵	
۰/۵	ب) خوان کرم گسترده ای ، خویشم برده ای چرا مالی اگر ، من گوشه نان بشکنم ؟	۰/۵	
۴۲	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید .		
۰/۵	یکی برزیگری نالان در این دشت	۰/۵	
۴۳	مصرع اول بیت زیر را با کلمات « زن - عشقم - الهی - به - جان - آتش » مرتب و تکمیل کنید .	۰/۵	
	 شرر زان شعله ام بر استخوان زن		
« دلت گرم و امیدت بر خداوند »			

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع : ۱۰ صبح	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/ ۱۰/ ۱۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
	نمره	

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) اشعار و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.	
۱	بلبل در بوستان می نالد و می خواند . (۰/۲۵) - ص ۸	۰/۲۵
۲	در این فرصت و مجال ، خود را به شیر نشان دهم . (۰/۲۵) - ص ۵۱	۰/۲۵
۳	کار انسان های پست ، حيله گری و گستاخی است . (۰/۲۵) - ص ۱۰۹	۰/۲۵
۴	چه سرمای عجیبی است ! (۰/۲۵) - ص ۱۵۸	۰/۲۵
۵	بزاز بسیار کوشید تا قفل را باز کرد . (۰/۵) - ص ۲۳	۰/۵
۶	تا صلاحیت پارسیایی او نزد سلطان بیش تر جلوه کند . (۰/۵) - ص ۱۳۶	۰/۵
۷	همانند زندانی ای که از نگهبان و مراقب عبور کرده است . (۰/۵) - ص ۱۵۳	۰/۵
۸	با فرا گرفتن علم و دانش (۰/۲۵) از آسمان فراتر خواهی رفت و آن را به فرمان خود در خواهی آورد . (۰/۵) - ص ۶۷	۰/۷۵
۹	اگر (سالکان) از این بیابان (توحید) بگذرند (۰/۲۵) همه به وحدت و یکپارچگی می رسند . (۰/۵) - ص ۱۲۶	۰/۷۵
۱۰	هر جزئی از اجزای خاک استعداد آن را دارد که آدم شود (۰/۵) و کمالات حق را در خود جلوه گر سازد (۰/۵) - ص ۱۱۴	۱
۱۱	یک سخن عجولانه و نابه جا می تواند دنیایی را نابود کند (۰/۵) و در مقابل ، یک سخن درست ، انسان های ترسو را به شیران شجاع بدل می سازد . (۰/۵) - ص ۱۳۰	۱
ب	معنی لغت (۲ نمره) در اشعار و عبارت های زیر ، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . (هر مورد ۰/۲۵)	
۱۲	تحریک ، برانگیختن (۰/۲۵) - ص ۵۱	۰/۵
۱۴	سر نیزه (۰/۲۵) - ص ۱۱۰	۰/۵
۱۶	خود ستایی (۰/۲۵) - ص ۱۳۰	۰/۵
۱۸	حق ، تعهد (۰/۲۵) - ص ۱۳۸	۰/۵
پ	خود آزمایی (۳ نمره)	
۲۰	بزرگ داشت (بزرگ شمردن) (۰/۲۵) - ص ۵	۰/۲۵
۲۱	واقعه غدیر خم (۰/۲۵) - ص ۶۴	۰/۲۵
۲۲	کنایه از آماده کار و خدمت شدن . (۰/۵) - ص ۵۶	۰/۵
۲۳	گزینۀ «ج» - یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک / هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است « (۰/۵) - ص ۸۰	۰/۵
۲۴	نماد انسانی که همیشه در حال عبادت خداوند است . (زاهد و عابد ، نمازگزار) (۰/۵) - ص ۸۸	۰/۵
۲۵	در نظام عالم وجود ، هیچ کاستی و نقصی نیست (نظم دقیق عالم هستی) . (۰/۵) - ص ۱۱۵	۰/۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		ساعت شروع: ۱۰ صبح
ردیف		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
راهنمای تصحیح		نمره
۲۶	برادر امام ^(ه) نگاه آرامی دارد و می توان به آن تکیه کرد (۰/۲۵) ، اما نگاه امام ^(ه) چنان تند و تیز است که می توان آن را در چلّه کمان گذاشت و به سوی دشمن پرتاب کرد . (۰/۲۵) - ص ۱۰۲	۰/۵
ت	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۷	مبارزان شهید یا رزمندگانی که در راه وطن شهید شده اند . (۰/۲۵) - ص ۸۱	۰/۲۵
۲۸	گزینۀ « ب » (باز) درست است . (۰/۲۵) - ص ۱۲۴	۰/۲۵
۲۹	« پادشاهی مثل محمود ، حکومت بر این دنیا را به او داد (۰/۲۵) و پادشاهی مثل مسعود ، او را به دار زد . » (۰/۲۵) - ص ۴۶	۰/۵
۳۰	رنجاندن دوستان ، نادانی است (۰/۲۵) و کفّارۀ سوگند ، آسان است . (۰/۲۵) - ص ۵۹	۰/۵
۳۱	یعنی : اعتقاد و آرزوهای لطیفم در اثر پشیمانی ، نابود شده است . (۰/۵) - ص ۸۳	۰/۵
۳۲	بیت اشاره به حمله دشمن به سرزمین ایران و خرابی شهرها . (۰/۵) - ص ۸۶	۰/۵
۳۳	الف) پیامبر اکرم ^(ص) (۰/۲۵) ب) پیامبر اکرم ^(ص) با رسالت خود ، آثار همه ادیان را منسوخ کرد . (۰/۵) - ص ۵	۰/۷۵
۳۴	الف) رستم (۰/۲۵) ب) کنایه از : تباه شدن زندگی یا بدبخت شدن . (۰/۵) - ص ۱۷	۰/۷۵
ث	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۳۵	گزینۀ « ج » (ایرج افشار) درست است . - (۰/۲۵) - ص ۹۶	۰/۲۵
۳۶	گزینۀ « د » (اجرام کوه ها - پنبه دانه) درست است . (۰/۲۵) - ص ۱۵۵	۰/۲۵
۳۷	الف) تعلیمی (۰/۲۵) - ص ۶۷ ب) رودکی (۰/۲۵) - ص ۱۵۳ ج) بینابین (۰/۲۵) - ص ۳۴	۰/۷۵
۳۸	استعاره (۰/۲۵) - ص ۱۳۹	۰/۲۵
۳۹	الف) درست (۰/۲۵) - ص ۱۵۵ ب) نادرست (۰/۲۵) - ص ۹۱	۰/۵
	ج) نادرست (۰/۲۵) - ص ۲۱ د) درست (۰/۲۵) - ص ۱۴۵	۰/۵
۴۰	حس آمیزی - تشخیص - جناس - مراعات نظیر - حسن تعلیل - استعاره (دو مورد ، هر مورد ۰/۲۵) - ص ۸۷	۰/۵
ج	شعر حفظی (۲ نمره)	
۴۱	الف) آدم (۰/۲۵) - دام (۰/۲۵) - ص ۷۳	۰/۵
	ب) مهمان (۰/۲۵) - گوشم (۰/۲۵) - ص ۱۱۷	۰/۵
۴۲	به چشم خون فشان آلاله می کشت (۰/۵) - ص ۱۵۰	۰/۵
۴۳	الهی آتش عشقم به جان زن (۰/۵) - ص ۱۵۰	۰/۵
« آیینۀ دلتان همواره صاف باد . »		